

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Philippicæ Sive Invectivæ LX. In Notorios Peccatores

Hartung, Philipp von

Egræ, 1687

Philippica 29. in cornupetas hircos, seu vindictæ cupidos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76172)

care decrevit propter illius importunitatem subjungit: *Filius hominis veniens putas fidem inveniet in terra?* quod erat dicere: ut fides non desit oratio non desit. Sermoni de oratione sermonem de fide conjunxit, ait Theophylactus apud Cornelium, qui omnis orationis basis & fundamentum est fides. declarans in super paucorum fore tunc orare, quoniam fides in paucis invenietur. Elegantiùs Divus Augustinus tract. 36. de verbis Domini, quicum finio: ergo ut oremus, credamus, & ut ipsa non deficiat fides, quâ oramus, oremus. fides fundit orationem, fusa oratio fidei impetrat firmitatem. Et

enim nē in tentationibus deficeret fides, propterea Dominus ait: *vigilate & orate, nē intretis in tentationem. Quid est in tentationem intrare, nisi à fide exire? in tantum enim tentatio proficit, in quantum fides deficit. & in tantum tentatio deficit, in quantum fides proficit.* hæc Augustinus, oremus ergo ut credamus, credamus autem vivaciter, ut eò efficacius oremus.

* * *
* * *
*

PHILIPPICA XXIX.

In cornupetas hircos.

DOMINICA II. POST PASCHA.

Cognosco oves meas. Ioannis 10. v. 14.

§.1.
Nullum animal fidius homini, quàm ovis.

Aristoteles lib. 6. animal. c. 19. censet hominem vix alteri animali comparari rectius posse, quàm ovi, homo enim sicut

ovis inermis nascitur, iisdem morbis quibus ovis infestatur, vitam brevem sicut ovis sortitur, facile sicut ovis à recto deviat & exerrat, denique eodem ferè modo sicut ovis regitur. Aristotelis sententiam incarnata confirmat Sapiencia, dum electos suos ovibus, se Pastori in hodierno comparat Evangelio. At multi in ovili Christi sunt, qui malunt hædi esse, quàm oves. hædorum mores exprimunt, & vitam vivunt, etsi non ignorent, hædos à sinistris iudicij die constituros, atque in æternæ macellum mortis cogendos; oves verò ad æterna

pasqua deducendas. Nolo innumerandis hædorum proprietatibus prolixus esse, cornu duntaxat arripiam, insanos vindictæ impetus impetam, & in nomine Domini hoc cornu ventilabo.

Hædi ad conscandū & pugnantium animantibus cæteris propensiores symbolum eorum hominum referunt, qui in litibus vivunt, in rancore, in vindictæ appetitu etiam animam agunt; etsi milles dicant se ignoscere, & offensam omnem penitens delere, verba sunt, fuci sunt, sit verbo venia, hircis omnibus olentiora menda sunt. tam difficulter sua ponent odia, quàm hædi cornua, siquidem totam suam gloriam, quietem, vitam in eo reponunt, ut ultionem fumant, & mortem adversario sic inferant, ut sentiat se mori. vide pilosum Esau Gen.

§.2.
Hædi symbolum sūt cupiditatis & vindictæ.

Gen. 27. turgidum Amanem Esth. 5. Energumenum Saulem, incorrigibilem Pharaonem, reprobum Antiochum; an non solatium, gloriam, vitam in eo reponunt, ut adversarios perdant, etsi unâ perdendi sint, sicut navis incendiaria perditur, ut alijs noceat: *rumpor & ulciscor*. sicut Eleazarus Machabæus elephantem occidit, sed à mole cadentis obrutus est: *peream, dum perimam*, vel sicut vespa aculeum infigit, sed unâ vitam perdit: *dum vulnero, funeror*. Fabula an historia, narrat dormitantem & niſtitantem in navi pastorem impetum ab hirco fuisse, quem is præ impatientia in mare deturbavit, exilentibusque mox cœteris hædis & ovibus totius jacturam gregis fecit; ita se suâque perdunt, qui injurias remittere nesciunt.

§. 3.
Præ vindictæ cupidine nec vita, nec orcus pœsatur.

Tanta vindictæ rabies in multis est, ut dicant, nec mortem, nec infernum se pensi habere; dum modo vindictam de hostibus sumant, & temporalem ijs mortem inferant, amaritudinem mortis dulcorat dulcedo ultionis. proh vesaniam! proh venenû! proh obcecationem! Philippum Regem Macedoniæ læserat lethaliter Pausanias, supervenit agonizanti Regi Alexander filius, & cœdis authorem unâ adduxit, inque manum Philippi gladium immittens manu suâ manum Patris impulit ad Pausaniam transfigendum, quo occiso exclamavit Philippus: nunc libens morior, quia morior non inultus, ita obiit, & ad hircos abiit, quem sequuntur omnes vindictæ cupidi, de quibus Ezechiel c. 32. v. 27. *descenderunt ad infernum cum armis suis, & posuerunt gladios suos sub capitibus suis*, imò in capitibus suis quibus pro cornibus ad arietandum in se mutuò utantur. Hannibal novennis pulverem in terra excitavit,

juravitque non se destitutum ab odio & bello Romanis inferendo, donec vel ipse, vel Roma in similem eat pulverem. Simile odium Saulis in Davidem fuit, hinc illa Davidis in manus Dei se resignantis querimonia: *persequatur inimicus animam meam, & conculcet in terra vitam meam, & gloriam meam in pulverem deducat* ps. 7. v. 9. Scivit enim Citharædus sanctus non destitutum Saulem à vindictæ cupidine, donec alteruter incineraretur. Crudelius adhuc odium Judæorum fuit in Christum (hircorum in agnum) quibus non sufficiebat Christum occidisse, nisi viderent ad pulverem redactum, atque idcirco custodiri sepulchrum petierunt, lapidem signârunt, custodes apposuerunt, ut exanime corpus redigeretur in cineres, sub quibus scilicet cineribus ignem odij sui alerent. Justinianus Imperator, uti narrat ad an. 702. Baronius, truncatus erat naribus, ejectusque in exilium, è quo cum reditum per mare maturaret spe recuperandi imperij illectus, ecce tibi ingens repente tempeſtas oritur, inque proximum vitæ discrimen classis tota adducitur. hic amicorum aliquis Cæsarem monet: votum concipiat ignoscendi inimicis, si evaserit periculum, & receperit imperium; quid ad hæc Justinianus? Deus me perdat & hoc loco mergat, si hostibus ego meis pepercero. Nō potuit mare totum Cæsaris iram cōpescere, tam vehemens hic ignis est, ardens usq; ad inferni novissima, omnemque salutis spem penitus exurens. Hircum egit Esau, quia hircus fratrem oculis ferè semper intuebatur: *semperoderat Jacob pro benedictione, quâ benedixerat ei Pater*, ideóque hircus mansit, nec in ovem abiit, etsi balatum ovium edidisset: *non enim invenit pœnitentiæ locum, quanquam cum lachrymis inquisisset eam*. Hebr.

Gen. 27. v. 41.

12. v. 17. faciant quidquid volunt cornupetæ hædi, in mortes & macella pro Christo ruant, non tamen locum gratiæ invenient; si veniam integerrimè non faveant adversariis suis, ut in Sapritio patuit, qui licèt immania pro Christo tormenta pertulerit, & jam cervicem gladio subjecerit, quia tamen Nicephoro reconciliari noluit, martyrij palmam, fidem, salutemque perdidit. Inexpiabilis culpa discordiæ, inquit Cyprianus de simplicit. Prælat: *inexpiabilis culpa discordiæ, nec passione purgatur, nam occidi talis potest, coronari non potest.*

Desine à furore ò homo, si homo es, vindictam enim immortalē in caput tuum provocas, dum mortalem cogitas ultionem, exofus Deo & hominibus redderis, dum tui amore amens odium foves inimici, inferno proximus hæres, si à vindictæ spiritu non recedis. Quò diabolus hominem perducere non valet ullâ aliâ arte, plerumque per ultionis spiritum impellit, ut súsque deque rationem, conscientiam, famam, virtutem, vitam, omnia habeat, dummodo explere suos possit furores. Cùm Hannibal elephantēs suos per Rhodanum fluvium traducere non posset, ut narrat Decade 3. l. 1. Livius, vulnerari unum aliquem fecit, is autem, qui vulnerârat, insilire mox in Rhodanum, & transnare iussus est, ut eâ arte vulneratum & vindictæ ardoribus correptum elephantem ad sequendum provocaret, quod & cessit è voto. ita dæmon cupiditate vindictæ inducit seducitque homines, quos nullo alio scelere pervertere potuisset. Nunquam Ægyptij ausi fuissent mare ingredi, nisi vindictæ rabie arsissent. *dixit inimicus persequar & comprehendam, dividam spolia, implebitur anima mea* &c. Exodi 15, ita intrant ægyptij hodiè-

que multi mare scelerum, mare amaritudinum, mare mortis & damnationis propter ultionem inimicorum. *sed flavit spiritus tuus, & operuit eos mare.* Nunquam non naufragantur qui crucis vehiculâ (in qua dilectio docetur) non vehuntur; nunquam portum salutis & misericordiæ affequentur, qui adversarios nunquam non persequuntur. Crudeles sunt in se ipsos, qui clementes esse nolunt in hostem, hunc enim cùm lædunt, conscientiam suam sauciant, Deum ad iram provocant, Iesu crucifixo vulnera renovant, sponsæ ejus Ecclesiæ pupillam vulnerant, & citius hanc vulnerant quàm hostem. sapienter proinde Chrysostomus monuit homil. 4. in Ephes. *nemo injuriæ sit memor, nisi velit seipsum lædere.*

Narrat Diodorus Siculus lib. 2. patrem nescio quem, cùm è tribus unicum haberet legitimum filium, duos spurios, præ his illum scripsisset hæredem. à morte lis nascitur, quis legitimus? qui spurij? definît novus Salomon litem, ut is hæreditatem adiret, qui propius cordi paterno sagittam fixisset. sinè mora spurij sagittas expediunt, in cor patris collinant, jaculantur; at legitimus ingemiscens ad hoc spectaculum exclamat: absit, ut ego cor patris mei vulnerem, habeant hæreditatem, adeant possessionē, vivant pro libitu, mori ego malo, quàm vel mortuum vulnerare, germanus hic erat filius hæreditate dignissimus, quam & obtinuit spurij exclusis, & ad mendicitatis peram redactis. Vix certius signum est nos patris æterni esse filios filij Dei fratres ac discipulos, Spiritus Sancti corcula & hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi, quàm si sagittis vindictæ abstinemus, easque in cor Christi mortui non ejacule-

§. 4.
Per cupiditatem vindictæ seducit diabolus, quos aliâ viâ non potest.

§. 5.
Vindictæ cupidi cõfigunt Christo cor.

culemur, quis jaculatur in cor Christi? dicit iracundus, ego hostem peto, non Christum. ò infelix peccator, tu tu latus Salvatoris faucias, quoties vindictam soli Dei propriam (*mibi vindictam Et ego retribuam Rom. 12.*) in corde tuo cogitas. an nescis omnibus vindictæ cupidis per Malachiam dictum esse: *quia vos configitis me, c. 3. v. 8.* non potest lædi Christianus, quin lædatur Christus. O si vel Ægyptijs pares essemus, de quibus scribit Poliaenus lib. 7. quòd Cambyfes contra eosdem præliaturus, in primâ acie collocarit ea animalia, quæ scivit ab Ægyptijs pro deastris haberi, puta feles, crocodilos &c. quo spectaculo territi ægyptij petière pacem, nè Deos suos læderent. ò Christiane ante hostem tuum Crucifixum non vides, non audis clamantem: *quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis, & furere pergis?* parcunt ægyptij cani, tu nec Deo vivo & vero? an non exprobrare tibi potuerit: non fecisti me tãti, quanti canem ægyptij! ingens heu tua confusio & justa damnatio, Magi ex pacto diabolico jaculantur in imaginem Crucifixi, eoque momento tangunt, vulnerant, enecant hominẽ, quem ferire intendunt, etsi centum aut mille milliaribus absit. hæc facit magus per maleficium, quid ego de te christiane dicam, qui lædendo linguã, calamo; manu inimicum, prius semper feris Christum, plusquàm maleficus es.

§.6.
Historia
horrida.

Quid? quòd vefanus iste furor non in corpus modò & vitam, sed animam ipsam & salutem adversarij defæviat, nec satis habeat, si pereat, nisi bis pereat & pereat æternum. Accidit ætate nostrâ apud Allobroges, ut ipsâ paschatis die, reginã dierum, ex phrasi Nazianzeni, miles præfidiarius è regno Neapolitano cum alio gentili suo

graves exercens simultates, tandem post aliquam ex parte adversarij reconciliationis simulatæ speciem pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramenta adferit. Domum redux inimicum obivium habuit armatus inermem, quem renunciare Christo & Deum ejurare jubet, nisi confodi illicò velit, ejurat miser & Christo cœlòque valedicit, quod ubi perfecisset, ab hoste impio sicâ in pectore transfigitur acclamante illo & exultante: ò factum bene uno ictu corpus & animam inimici perdidit! ò perdita rabies! ò furor maledictus! ò diabolica perversitas! Jam non dicam hominem homini lupum, sed dæmonem & quidquid nequius dæmone dici potest. Sævavit dæmon in animam non in corpus, sæviunt bestię in corpus, non in animam; immanis autem iste latro in animam pariter ac corpus sæviens, an non efferatissimis belluis truculentior, & pessimis dæmonibus malignior censerì potest? at quid militi tantoperè succenseo, quòd ferreis cornibus præditus hircum egerit, religiosum & quidem Sacerdotem recogito milite & dæmone omninò truculentiorẽ. Vir nobilis & militaris grave odium adversus alterum conceperat, quod tamen subducto ex oculis & provincia adversario utcunque sopitum, & nobilis ille afflante Numine religiosæ vitæ authoratus, finitòque cum laude tyrocinio Sacerdotij honoribus initiatus est. haud ità brevi tempore contigit, ut Parisijs inter operandum in templo, quod ad plateam regiam est, cum non satis sacerdos iste custodiret oculos, adstantem ad aram videret illum, quĩ cum inimicitias in sæculo aliquando aluerat. quo aspectu veluti transfixus concepit dolorem, mox pariturus iniquitatem. reacceso enim validissimo odiorum igne,

gne, cum primùm ab altari absces-
 sit, & sacras vestes posuit, nihil non
 movit, ut sciret, ubi hostis ageret?
 ut rescit, conquisitis clam armis &
 abjectâ religiosâ veste profanam in-
 duit, perque posticum coenobij e-
 gressus hostem convenit, duellum
 indixit. stupuit alter & ipse militaris
 hominem, qui paulò antè sacrificâ-
 rat, & pacem omnibus precatus
 fuerat, ad duellum provocare. pro
 usu tamen sæculi & torrente malæ
 consuetudinis provocationem ad-
 misit, in campum processit, init
 duellum. desunt verba, quibus tam
 atrox tam immane facinus concla-
 mem! sæcularis qui provocatus
 fuerat dimicans cum Sacerdote re-
 ligioso, ab hoc confoditur, & vita
 corporis pariter animæq; in mor-
 tali scelere prostratus exiit. ò Cai-
 in innocens, ò Juda juste, ò Saul
 sancte, ò Herodes mansete, ò dia-
 bole innoxie, si vos ego cum hoc
 sacerdote, sacrilego inquam homi-
 cidâ conferam! verbis destitui me
 omninò confiteor, quibus congruè
 inauditum hoc scelus detester & ex-
 ecer. abrumpo dictionem, & u-
 nicuique concludendum permitto,
 quàm verè maledictus iste furor ap-
 pellari debeat peccatum non hu-
 manum, sed plusquàm belluinum
 ac diabolicum, prævaricatio æter-
 na, & flagitiorum in Spiritum San-
 ctum tanquam authorem pacis ac
 clementiæ comitti solitorum præ-
 cipuum, de quo supremus iudex
 pronuntiat: *non remittetur ei neque
 in hoc sæculo, neque in futuro.*

Attollite itaque in altum cor-
 nua vestra & coniscate ultionum
 avidi, at scitote non tam adversus
 hostes vestros, quàm contra illum
 vos insurgere, qui ultionum Domi-
 nus est, & cornua in manibus ejus,
 ut cornua peccatorum confringat,
 habet divinus agnus contra cor-
 nupetas hircos cornua septem, &
 oculos septem, ut qui inter oves
 experiri noluerunt cornu salutis &
 clementiæ, sentiant cornua æterna-
 turi rigoris atque vindictæ. Si ultio
 septuplo dabitur de Cain, quia in-
 noxium Abel occidit, de Lamech
 verò septuagies septies, quia Cai-
 num interemit, proh quanta eos
 manet ultio, qui in lege gratiæ, post
 tot divinæ experimenta misericor-
 diæ, post diluvium sanguinis Chri-
 sti & toties iterata de injuriarum re-
 missione præcepta fratrem nihilo-
 minus suum oderunt, & odiendo
 homicidæ fuerunt. Desperet DE I
 clementiam, qui inimico suo indul-
 gere noluerit veniam; desperet sta-
 tionem die novissimo inter agnos,
 qui cornua vindictæ jactavit inter
 hædos; desperet de favore cœli,
 qui furorem æmulatus est inferni,
 ite cornutæ bestiæ! ite infernales
 furia! ite maledicti hædi in macel-
 lum æternæ mortis, stagnum
 sulphuris, in cornua in-
 fernalium unicorni-
 um ite.

§.7.
 Hujusmo-
 di hædi in
 cornua a-
 gni inci-
 dunt.

* * *
 * * *
 * * *

